

Cumün da Valsot

Tel. +41 (0)81 861 00 60 • Fax +41 (0)81 861 00 61 • info@valsot.ch • www.valsot.ch

Poz 86 • CH-7556 Ramosch

Protocol Radunanza cumünala dals 08.12.2021

Presidi: Peer-Puorger Victor
Preschaint: 73 votantas e votants
giast: Gianna Rauch Poo,
mainascoula
S-chüsà: Jon e Doris Denoth (Ramosch)
Scrutinaduras: Jachen Kienz e Martin Bischoff
Protocol: Oswald Gian Claudio

tractandas	tema	responsabel
------------	------	-------------

1 0110 Legislativa
Salüd

2 0110 Legislativa
Acconsentimaint protocol

3 0210 Administraziun cumünala
Preventiv
Quint economic 2022

4 0210 Administraziun cumünala
Preventiv
Quint d'investiziun 2022

5 0110 Legislativa
Segundas abitaziuns
Regulaziun in connex culla vendita da bains immobigliars a persunas a l'ester

6 8110 Agricultura
Meglioraziun Tschlin
Dumonda per ün augmaint da credit da frs. 6.0 milliuns

7 9101 Impostas ulteriuras
Fixaziun pè d'impostas

8 0110 Legislativa
Varia (radunanza cumünala)

0110 Legislativa
7 Salüd

Il capo, Victor Peer, driva la radunanza e da il bivgnaint a las 73 votantas e votants preschaints. La numerusa cumparsa fa grond plaschair e satisfa. Plü probabel han dat posiziuns dal preventiv andit a plü grond interess.

Sco scrutinadurs propuona il capo a Jachen Kienz ed a Martin Bischoff. La radunanza tils elegia cun vusch unanima.

0110 Legislativa
8 Acconsentimaint protocol

Il capo repassa cuort il proceder quai chi reguarda la publicaziun e l'approvaziun dal protocol da radunanza. Quel da la radunanza dals 28 da gün 2021 d'eira gnü publichà dûrant il termin prescrit. Dûrant ils 30 dis chi stan a disposiziun per inoltrar protestas nu d'eira gnü fat adöver da quella pussibiltà, uschè chal protocol es gnü approvà.

0210 Administraziun cumünala
9 Preventiv
 Quint economic 2022

Preventiv quint economic

Il capo spiega il cuntgnü dal quint economic. Üna gronda part dal preventiv dal quint economic resulta da las activitats ordinarias dal cumün. Ingio chi sun gnüdas resguardadas expensas obain entradas chi surpassan il rom solit da il capo spiegaziuns in detagi. Il quint economic prevezza entradas da frs. 11'538'700.00 ed sortidas frs. 11'488'900.00. Uschè chi resulta ün suravanz d'entradas da frs. 49'800.00.

In connex cul proget, quai chi reguarda la realisaziun d'ün stabilimaint cun localitats pella „Butia Ramosch“, ha il manader tecnic preparà üna preschontazjun dal proget. A chaschun d'ün'occurrenza d'infourmaziun publica as vaiva orientà la populaziun sur da l'intent, uschè cha la saira da la radunanza cumünala vegn sport be plü üna cuorta survista in quist connex. A man da plans vegn muossà sü als preschaints il lö sco eir üna survista da la concepziun dal stabilimaint. Elavurà es quist proget gnü da la ditta Bien GmbH chi appartegna a Niculin Bisaz, el es preschaint a chaschun da la radunanza. Il scopo cha la direcziun vaiva surdat las lavurs da proget a la ditta manzunada es stat il resultat dals sclerimaints da variantas. In ün prüm pass d'eira gnü examinada l'opziun da realisar locals pella butia i'l plan terrain da l'edifizi da la scoula a Ramosch. Ils sclerimaints cha la direcziun ha fat han però demuossà cha quel intent es cumbinà cun cuosts schmasürats in relaziun cul resultat. Eir l'aspes chi gnissan restrettas las pussibiltats quai chi reguarda ün proget futur pella chasa da scoula, davo cha las activitats da scoula sun gnüdas concentradas a Strada, nu's laiva ignorar. Da valütar positiv es garanti, chi vegnan mantgnüts raduond 2/3 da la plaza da sport, per cha'ls uffants han üna lö d'inscunter in cumün. Il manader tecnic aintra in special illa tematica quai chi regard il bsögn da parkegis. Tenor la ledscha da fabrica bsögnan la butia ed il café 10 plazzas da parcar. In cas cha la chasa da scoula gnis fabrichada intuorn in abitaziuns stuvessan gnir miss a disposiziun ulteriurs 7 parkegis. A man d'üna skizza as vezza cler cha quai nun es gnanca pussibel sül areal da la scoula. L'intent da realisar in connex culla revisiun totala da la planisaziun cumünala plazzas da parcar in cumün, vegn sustgnü quatras.

Armon Mayer dumonda, scha quels sclerimaints quai chi reguarda l'otezza dal fit sco eir üna garanzia da quel sajan gnüdas fattas. A chaschun da l'occurrenza d'infourmaziun d'eira gnü manzunà, chi bsögna da far ulteriurs sclerimaints in quist connex. Implü manzuna el, cha'ls cuosts til paran schmasürats ots, schi's resguarda chi nu bsögna üna fundamainta.

Il manader tecnic spiega cha quai saja uschè, pella realisaziun dal edifizi nu bsögna ingüna fundamainta nouva. Il fat cha l'intent vegn realisà sün ün edifizi existent, per part suot terrain, bsögna però masüras specialas. Ils attachs vi dals provedimaints cumünals sun bainquant plü pretensius e chars, pervi chi han da

gnir realisats da maniera chi nu vegn donnagià alch existent. Il capo manzuna chi sun gnüdas examinadas, eir tras la Società butia Ramosch soluziuns alternativas per realisar localitats pella gestiun da la butia, cha satisfat nun ha però ingüna da quellas variantas. La butia dess far ün aspet amiaivel ed invidar d'entrar. Las localitats sun implü concepidas da maniera chi pudessan eir far adöver ad ün'otra gestiun. Per sbassar la chargia pel cumün, ha il capo eir fingià visità il Padrinati svizzer per cumüns da muntogna. Quels han miss in vista üna contribuziun amo na definida.

Martin Bischoff dumonda, perche chi nu s'ha ponderà da realisar parkegis illa scarpada tanter la piazza davant scoula e la via chantunala. Quai nun es pussibel, pervi chi'd es da tgnair aint üna distanza da cunfin dad almain 5 meters davent da la via chantunala. Implü as rechattan là ils molocs pel ramassamaint d'imundizchas.

Jachen Andrichetti dumonda, scha quai es propa uschè cha l'investiziun ha da gnir realisada sur il quint economic. Ün simil intent stuves tenor el gnir realisà sur il quint d'investiziuns. Il capo spiega cha sur il quint d'investiziuns vegnan unicamaing contagiadas las investiziuns illa facultà administrativa. Quella as cumpuona our da tuot la facultà cumünala cha'l cumün bsögna per accumplir sias lezchas. La facultà finanziaria invezza nun es necessaria in quel sen e pudess da princip gnir vendüda.

Las spiegaziuns in connex cul proget da la butia vegnan conclusas.

Il capo canticua cullas spiegaziuns dal quint economic. Davo ch'el es rivà a la fin dal quint economic driva el la discussiun e pussibiltescha da far dumondas.

Jachen Andrichetti dumonda che cha la „contribuziun ad ospidals our da la regiun“ significha e che chi'd es manià culla posiziun „accumpagnamaint da famiglias“. Il capo spiega cha per tuot las operaziuns chi vegnan fattas our da la regiun, chi füssan però eirstattas pussibel a far il CSEB, han ils cumüns da contribuir üna part vi dals cusots. Pel scumpart da quels cuosts es gnü decis d'applichar la clav da scumpart solita. Quai chi regarda tschella posiziun es uschè chi da situaziuns ingio chi bsögna agüd professiunal. Scha'ls pertocs nu sun buns da pajar svess quel trattamaint, es il cumün in oblig da finanziar quel import.

Decisiun

La radunanza approvescha il quint economic cun vusch unanima.

0210 Administraziun cumünala
10 Preventiv
 Quint d'investiziun 2022

Pella preschantaziun dal preventiv dal quint d'investiziuns surdà il capo il pled al manader tecnic.

Il manader tecnic repassa il preventiv dal quint d'investiziuns e dà spiegaziuns da detagl pro tuot ils progets chi sun previs da canticuar dürant l'on 2022 sco eir per tuot ils progets chi vegnan pro nouv. Previsas sun sortidas ill'ottezza da frs. 2'729'000.00 incunter entradas da frs. 1'162'000.00, quai chi lascha resultar üna somma d'investiziuns nettas da frs. 1'567'000.00.

Pels seguaints progets vegn al listess mumaint suottamiss a la radunanza la dumonda da credit:

- sanaziun tir da chatscha Chant da l'Ardschiglia	frs.	83'000.00
- sanaziun tet sala polivalenta Strada	frs.	437'000.00
- sanaziun via Poz-Avant Porta	frs.	78'000.00
- fermativas da la posta	frs.	30'000.00
- vasca per stüder fö Jürada	frs.	10'000.00
- maschina forestala (trax cun roudas)	frs.	330'000.00
- tualetta publica Martina	frs.	130'000.00
Total dumonda da credits	frs.	1'098'000.00

Quai chi reguarda l'investiziun da bundant frs. 330'000.00 per ün trax multi funcziunal cun roudas pel uffizi forestal, da il manader silvicultur las spiegaziuns in detagi. Davo cha la suprastanza vaiva sbüttà l'idea d'acquistar ün tractor forestal, s'haja tscherchà üna maschina cun funcziuns adattadas. Il böt es da pudair optimar il process dürant las lavurs forestalas. Il veicul proponü dispuona implü sur da qualitats praticas pella rumida da naiv. Uschè cha l'adöver da la maschina nu's restrendscha be sül bsögn da l'uffizi forestal. Sper l'acquist da la maschina sco tala, sun gnüts evaluats ils indrizs supplementars chi's douvra per far las lavurs. Per part vegnan adattadas parts chi s'ha fingià, per tillas dovrar cul trax cun roudas. A la fin dals quints resulta ün import total da raduond frs. 330'000.00. Il capo manzuna cha pella finanziaziun dal trax vegn fatta üna retratta our d'üna finanziaziun speciala dal forestal. In quist connex es previs da retrar frs. 215'000.00 our da la finanziaziun, uschè cha la maschina vegn activada be cul rest da la valor illa contabilità.

Jachen Andriguetti manzuna, chi'd es da l'avis cha'l cumün nu stuves cumprar simlas maschinas. Tenor si'opinun stuvesan tschertas lezchas e lavurs restar ill'economia privata. I nun es güst cha'l cumün concurrenzescha als privats. Il capo disch, cha'l cumün ha adüna resguardà las firmas privatas e cha quai nu's müda in futur. Cul acquist da quista maschina as voul unicamaing optimar ils process da las lavurs, ed augmantar uschè l'efficienza.

Davo cha'l manader silvicultur conclüda sias explicaziuns quai chi reguarda l'acquist dal trax, da il capo amo ün sguard general sur dal svilup dals ons passats ed üna perspectiva il futur. In quist connex manzuna el progets e posiziuns chi han gnü gronda influenza i'l svilup da las finanzas dal cumün da Valsot. Üna gronda pozza illas finanzas cumünlaras fuorman ils fits d'aua. Dürant il 2022 stuvesan implü gnir pro ils fits d'aua da l'Ouvra electrica cumünaivla En (GKI), o almain üna part da quels. Otras posiziuns as redüan però cuntinuant e las perspectivas dan andit a pissers.

Decisiun

La radunanza approvescha il quint d'investiziuns sco eir las dumondas da credit cun vusch unanima.

0110 Legislativa

11 Segundas abitaziuns

Regulaziun in connex culla vendita da bains immobigliars a persunas a l'ester

Il capo spiega cha in basa a la ledscha introductiva da la ledscha federala dals 16 da december 1983 davart l'acquist da bains immobigliars tras persunas a l'exterior es il cumün oblià da comunichar al inspectoretat da cudesch fundiari la decisiun cumünlala in quist connex. La suprastanza suottametta in quist connex la proposta da nu limitar la pussibiltà.

Decisiun

La radunanza va d'accord culla proposta ed approvescha quella cun vusch unanima.

8110 Agricultura

12 Megliorazion Tschlin

Dumonda per ün augmait da credit da frs. 6.0 milliuns

Il capo spiega, cha la Meglioraziun da Tschlin ha inoltrà la dumonda per augmantar il credit per lur lavurs dad actualmaing frs. 12'000'000.00 per ulteriurs frs. 6'000'000.00 sün nouv frs. 18'000'000.00. In basa ad ün rapport tecnic s'haja constatà cha tant il schlargiamaint dal proget sco eir l'augmait dals cuosts pellas lavurs previsas pretendan d'augmantar il credit. Per cha'l Chantun e la Confederaziun garantischian las contribuziuns ill'ottezza da raduond 85%, ha la radunanza da dar l'acconsentimaint pel augmait dal credit.

Decisiun

La radunanza va d'accord cul augmait ed approvescha quel.

9101 Impostas ulteriuras

13 Fixaziun pè d'impostas

La suprastanza propuona da laschar il pe d'impostas pel on 2022 sco fin da qua, dimena sün 95% da l'imposta chantunala simpla. I nu vegnan fattas ingüñas cuntrapropostas.

Decisiun

La radunanza va daperüna cun quai ed aderischa a la proposta cun vusch unanima.

0110 Legislativa

14 Varia (radunanza cumünala)

Armon Mayer propuona a la radunanza da trar üna decisiun da princip quai chi reguarda la calculaziun dals fits da drets da fabrica sco eir la fittanza dad edifizis publics existents, o sco in quist cas, il fit per ün edifizi chi vegn realisà be aposte per ün adöver. El es da l'avis cha tanter il fit per üna surfatscha da terrain da dret da fabrica ed ün edifizi cumplet stuvesse dar üna differenza. Il capo manzuna cha'l cumün ha in quist connex üna lingia e cha tuot ils contrats vegnan fixats cul medems fits. Simlas investiziuns sun tenor si'opiniun necessarias per tgnair insembel il cumün, otramaing van persas sportas fundamentalas pels abitants dal cumün. Il cumün ha investi ils ons passats sommas remarchablas per metter a disposiziun terrain da fabrica per indigens sco eir terrain da mansteranza. Eir la bieraria es gnüda sustgnüda on per on cun ün bel import. Our da quel motiv sarà eir in futur da ponderar simlas dumondas e da decider situativ co chi's voul proseguir in chosa.

7556 Ramosch, 21.12.2021

Il capo:

A blue ink signature, appearing to read "M. Mayer", is placed next to the title "Il capo:".

Il manader administraziun:

A blue ink signature, appearing to read "W. Rohr", is placed next to the title "Il manader administraziun:".